

Ρύθμιση οφειλών, παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις Ν. 4738/2020

Ο νέος νόμος 4738/20 επεμβαίνει στο σύνολο των σχετικών διατάξεων και σε όλες τις κρίσιμες διαστάσεις του εθνικού πλαισίου διαχείρισης της επιχειρηματικής αφερεγγυότητας που, παρά τις σημαντικές προσπάθειες των τελευταίων χρόνων, δεν ήταν πλήρως λειτουργικό. Βελτιώνεται η λειτουργικότητα του ρυθμιστικού πλαισίου και αποτελεί σημαντική συνεισφορά για τη μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

Η ταχεία και αποτελεσματική διαχείριση της επιχειρηματικής αποτυχίας (δηλαδή μιας απευκαταίας αλλά όχι πάντα αναπόφευκτης εξέλιξης), συμβάλλει στη μείωση των συνεπειών και του φόβου της επιχειρηματικής αποτυχίας και βελτιώνει τις δυνατότητες χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις που θέλουν να επενδύσουν. Συνοπτικά, το νέο πλαίσιο προβλέπει τα εξής:

A. Πλήρης αυτόματη απαλλαγή, φορολογικές ρυθμίσεις και αλληλέγγυα ευθύνη μεταβατικών διοικήσεων

- **Διαγραφή οφειλών και προς το Δημόσιο**, άρα κατά προέκταση η απαλλαγή αφορά και αυτές.
- **Αυτόματη και πλήρης απαλλαγή σε τρία έτη (αρθ. 192-195)**, εφόσον δεν υπήρχε δόλος ή βαριά αμέλεια και παύση της στέρησης δικαιωμάτων που συνεπάγονταν η πτώχευση.
- **Φορολογικές και λοιπές διατάξεις (αρθ. 170)**, που προσφέρουν σειρά κινήτρων και αίρουν φορολογικά αντικίνητρα, όπως το γεγονός ότι με την ισχύ του νέου νόμου **δεν θεωρείται δωρεά ή εισόδημα η ωφέλεια που προκύπτει για φυσικό ή νομικό πρόσωπο από τη διαγραφή ή ρύθμιση οφειλής του**. Για την περίοδο από την έναρξη ισχύος του Ν.4172/13 έως την έναρξη ισχύος του νέου νόμου, το ζήτημα αυτό ρυθμίζεται από την Εγκύκλιο ΑΑΔΕ. Πράξεις στο πλαίσιο των διαδικασιών του νέου νόμου εξαιρούνται από χαρτόσημο και τέλη, αλλά παραμένει η επιβάρυνση με ΦΠΑ, όπου προβλέπεται. **Επιπλέον, τα προς μεταβίβαση ακίνητα επιβαρύνονται πάντα ρητά με φόρο μεταβίβασης ακινήτων και την υποχρέωση προηγούμενης εξόφλησης του ΕΝΦΙΑ.**
- **Διοικητές που βαρύνονται με αλληλέγγυα ευθύνη απαλλάσσονται από κάθε ευθύνη για οφειλές του οφειλέτη που προέκυψαν εντός της ύποπτης περιόδου ή και εντός των τριάντα έξι (36) μηνών που προηγήθηκαν της ύποπτης περιόδου**. Με την πάροδο τριάντα έξι (36) μηνών από την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης, αναλόγως ποια από τις δύο διαδικασίες προηγηθεί χρονικά εκτός αν έχει υπάρξει εμπρόθεσμη προσφυγή κατά της απαλλαγής.
- **Παραμένει, σε εκκρεμότητα το ζήτημα επιστροφής του αχρεωστήτως καταβληθέντος ΦΠΑ στις περιπτώσεις διαγραφής απαίτησης ή πτώχευσης**, παρά τη σχετική ενωσιακή και εθνική νομοθεσία και νομολογία, καθώς και **το θέμα επέκτασης της μεταφοράς ζημιάς (loss carryforward) πέραν της ισχύουσας 5ετίας**.

B. Λειτουργικό σύνολο εξωδικαστικού – εξυγίανσης – πτώχευσης – εκποίησης

Ο «εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών» (αρθ. 5-31) ενσωματώνεται ως μια μόνιμη ταχεία προ-πτωχευτική διαδικασία που αφορά διαγραφή οφειλών προς τράπεζες και Δημόσιο χωρίς εμπλοκή των εμπορικών πιστωτών (αν και τα στοιχεία τους καταγράφονται στη διαδικασία) και παρέχει κίνητρο στον οφειλέτη να κινηθεί με ταχύτητα όταν προκύπτει πρόβλημα. Παράλληλα, προβλέπεται αυτοματοποιημένη διαδικασία διαγραφής από το Δημόσιο, έχει καταβληθεί σημαντική προσπάθεια μείωσης των πιστοποιητικών, παρέχεται προστασία για τα στελέχη του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα που συναινούν στη διαγραφή ενώ υπάρχει και δυνατότητα διμερούς συμφωνίας οφειλέτη – Δημοσίου.

Η διαδικασία εξυγίανσης (αρθ. 31-64) ενσωματώνεται ως συλλογική προ-πτωχευτική διαδικασία.

- Αίτηση μπορούν να υποβάλλουν είτε από κοινού οφειλέτης και πιστωτές, είτε μόνο πιστωτές, **σε περίπτωση παύσης πληρωμών, υποχώρησης των ιδίων κεφαλαίων κάτω από το 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου ή μη δημοσίευσης καταστάσεων για 2 έτη**.

- Απαιτείται συναίνεση του 50% των πιστωτών με ειδικό προνόμιο και άλλων θιγόμενων μερών, όπως προκύπτει από τα βιβλία του οφειλέτη.
- **Ρητά προβλέπεται η συναίνεση του Δημοσίου ως πιστωτή στη διαδικασία, με τους ίδιους όρους με τους οποίους συναινούν οι ιδιώτες** και ειδική πρόβλεψη για την προστασία των στελεχών που το εκπροσωπούν.
- **Η συμφωνία εξυγίανσης επικυρώνεται από το δικαστήριο υπό ορισμένες τυπικές προϋποθέσεις και εφόσον** «Πιθανολογείται ότι η συμφωνία εξυγίανσης διαμορφώνει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης του οφειλέτη, όπως αυτή αναδιαρθρώνεται βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης».

Πτώχευση και εκποίηση (αρθ.75-169)

- **Η δυνατότητα πτώχευσης αφορά σε φυσικά & νομικά πρόσωπα που έχουν οικονομικό σκοπό**, δηλαδή, καλύπτει και όσους έχουν δώσει εγγύηση ή τους βαραίνει αλληλέγγυα ευθύνη.
- **Προστίθεται ως αντικειμενική προϋπόθεση πτώχευσης ένα επιπλέον κριτήριο** κατά το οποίο ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών όταν δεν καταβάλει ληξιπρόθεσμες χρηματικές υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, σε ύψος τουλάχιστον 40% των συνολικών του ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του για περίοδο τουλάχιστον έξι (6) μηνών, εφόσον η μη εξυπηρετούμενη υποχρέωσή του υπερβαίνει τα 30.000 Ευρώ. Επιπλέον, επταπλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης αποτελεί λόγο κήρυξης της πτώχευσης, όταν τη ζητά ο οφειλέτης. Πιστωτές άνω του 30% μπορούν να ζητήσουν, με την αίτηση πτώχευσης στο αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο, εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής.
- **Οι διοικητές της επιχείρησης** που προχωρά σε παύση πληρωμών έχουν τις συνήθεις αστικές ευθύνες.
- **Το πτωχευτικό δικαστήριο:**
 - **ορίζει ως σύνδικο πρόσωπο το οποίο διαθέτει άδεια διαχειριστή αφερεγγυότητας. Σε περίπτωση που πιστωτές προτείνουν άλλον σύνδικο από τον οφειλέτη προκρίνεται αυτός που προτείνουν οι πιστωτές.** Ο σύνδικος ενημερώνει τη συνέλευση πιστωτών όποτε αυτή το ζητήσει και επαληθεύει τις απαιτήσεις 3 μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας αναγγελίας τους ενώ μπορεί να αμείβεται βάσει συμφωνίας.
 - **αποφασίζει, εφόσον έχει αιτηθεί, για την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής.** Ο σύνδικος προχωράει, ειδικά για περιουσιακά στοιχεία μεγάλης αξίας, σε ταχεία και ευέλικτη διαδικασία εκποίησης και μέσα σε ένα μήνα, η συνέλευση των πιστωτών εγκρίνει ή απορρίπτει τη συναλλαγή.
- **Διαχειριστές αφερεγγυότητας (αρθ. 270)** μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και κοινοπραξία φυσικών προσώπων, όπου απαιτείται αφενός η άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου ή του ορκωτού ελεγκτή ή του λογιστή φοροτεχνικού με δικαίωμα υπογραφής Α΄ τάξεως με επαρκή εμπειρία που προσδιορίζεται.
- **Προβλέπεται ιδιαίτερα απλοποιημένη ηλεκτρονική διαδικασία για μικρές υποθέσεις (αρθ. 172-190).**

Γ. Λοιπές κρίσιμες προβλέψεις

- **Μέτρα για ευάλωτους οφειλέτες (αρθ. 217-224).**
- **Μητρώο εμπειρογνομόνων (αρθ. 65-69).**
- **Καταχώριση του οφειλέτη στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας εφόσον το ενεργητικό δεν αρκεί για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας πτώχευσης (αρθ. 77).**
- **Μηχανισμοί έγκαιρης προειδοποίησης (αρθ. 1-4)** που αξιοποιούν διαθέσιμα στοιχεία και συμβάλλουν στην ενημέρωση των οφειλετών και την παροχή συμβουλών προς αυτούς.

Το παρόν συντάχθηκε από τον Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ

Διευθυντής: Μιχάλης Μητσόπουλος

Senior Advisor: Αθηνά Βουνάτσου

Για περισσότερες πληροφορίες: E: eper@sev.org.gr | T: 211 5006 113

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€311 δισ.
63% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€55 δισ.
45% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€72 δισ.
42% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€4,2 δισ.**
38% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
216.000
10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5,2 δισ.
18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,3 δισ.
29% συνόλου****

* 19.910 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2018 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

